

KREDYTY, POŻYCZKI I GWARANCJE BANKOWE

Izabela Heropolitańska
Agnieszka Nierodka, Tomasz Zdziarski

KREDYTY, POŻYCZKI I GWARANCJE BANKOWE

Izabela Heropolitańska
Agnieszka Nierodka, Tomasz Zdziarski

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 października 2020 r.

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Kinga Zajęc

Opracowanie redakcyjne
Violet Design Wioletta Kowalska

Projekt okładek serii
Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Poszczególne części książki napisali:

Izabela Heropolitańska – cz. I, II, III rozdz. 1–5, 7; cz. V. rozdz. 1–3, 4 pkt 1, 2,
rozdz. 5, 6 pkt 2–7, rozdz. 7–10; cz. VI, VIII–XV

Agnieszka Nierodka – cz. III rozdz. 6; cz. IV rozdz. 1, 2, 4; cz. V rozdz. 4 pkt 3,
rozdz. 6 pkt 1; cz. VII

Tomasz Zdziarski – cz. IV rozdz. 3

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przystępujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2021

ISBN 978-83-8223-065-9

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	51
---------------------	----

Część I Kredyt bankowy

Rozdział 1

Wiadomości ogólne	61
1. Pojęcie kredytu	61
2. Podział kredytów	61

Rozdział 2

Rodzaje kredytów	64
1. Kredyty na finansowanie działalności gospodarczej	64
2. Kredyty konsumpcyjne	65
3. Kredyty w rachunku kredytowym	65
4. Kredyty w rachunku bieżącym	66
5. Kredyty złotowe i w walucie obcej	66
6. Kredyty krótko-, średnio- i długoterminowe	67
7. Kredyty o stałym lub zmiennym oprocentowaniu	68
8. Kredyty wykorzystywane jednorazowo, w transzach lub w ciągleniach	68
9. Kredyty spłacane jednorazowo, w ratach lub z wpływów na rachunek	69
10. Kredyty w formie doraźnej transakcji (docelowe)	71
11. Linia kredytowa	71
12. Kredyty rolowane	72
13. Kredyty pomostowe	73
14. Kredyty obrotowe	74

14.1. Definicja kredytu obrotowego	74
14.2. Rodzaje kredytów obrotowych	74
14.3. Kredyty obrotowe w rachunku kredytowym	75
14.3.1. Kredyt docelowy (w formie doraźnej transakcji)	75
14.3.2. Linia kredytowa	75
14.3.3. Kredyt na wymagalne zobowiązania	76
14.3.4. Kredyt na sfinansowanie należności	76
14.3.5. Kredyt kasowy	76
14.3.6. Kredyty sezonowe	77
14.4. Kredyty obrotowe w rachunku bieżącym	77
14.4.1. Kredyt otwarty (podstawowy)	77
14.4.2. Kredyt <i>in blanco</i> (niepokryty)	80
14.4.3. Kredyt stała zaliczka	81
14.4.4. Kredyt kasowy (<i>overdraft</i>)	81
15. Kredyty inwestycyjne	82
16. Kredyty na finansowanie projektów inwestycyjnych	84
17. Kredyty refinansowe i konsolidacyjne	84
18. Kredyty lombardowe i hipoteczne	85
18.1. Kredyty lombardowe	85
18.2. Kredyt hipoteczny	85
19. Kredyty konsorcjalne	86
20. Kredyty komercyjne i preferencyjne	86

Część II

Ogólne zasady dotyczące udzielania kredytów bankowych, pożyczek i gwarancji

Rozdział 1

Czynności bankowe	89
1. Czynności bankowe według prawa bankowego	89
2. Czynności bankowe wykonywane przez banki spółdzielcze	91
3. Czynności bankowe wykonywane przez banki hipoteczne	92
4. Powierzenie wykonywania czynności bankowych podmiotom zewnętrznym (<i>outsourcing</i> bankowy)	94
5. Regulaminy bankowe, ogólne warunki umów i instrukcje	95
6. Polityka kredytowa banku	98
7. Tajemnica bankowa	99

Rozdział 2**Forma wniosków i zleceń składanych w bankach**

oraz umów zawieranych przez banki	103
1. Rodzaje form oświadczeń woli	103
2. Zmiana umowy, jej rozwiązanie lub wypowiedzenie	105
3. Dokumentowa forma czynności prawnej	105
4. Pisemna forma czynności prawnej	106
4.1. Definicja formy pisemnej	106
4.2. Podpis własnoręczny	107
5. Elektroniczna forma czynności prawnej	111
6. Forma pisemna z datą urzędowo poświadczoną (datą pewną)	112
7. Forma pisemna z podpisem notarialnie poświadczonym	114
8. Forma aktu notarialnego	115
9. Elektroniczna forma czynności bankowych (art. 7 pr. bank.)	116
9.1. Oświadczenia składane w formie elektronicznej	116
9.2. Tworzenie dokumentów sporządzonych na informatycznych nośnikach informacji	117

Rozdział 3

Strony umowy kredytu i pożyczki bankowej	120
1. Bank	120
1.1. Obszar działania banku	120
1.2. Konsorcjum bankowe	122
1.2.1. Umowa konsorcjum	122
1.2.2. Uczestnicy konsorcjum bankowego	123
1.2.3. Rodzaje konsorcjów	124
1.2.4. Cel konsorcjum	125
1.2.5. Powody zawierania umowy konsorcjum	126
1.2.6. Treść umowy konsorcjum	127
1.2.7. Prawa i obowiązki banków uczestniczących w konsorcjum	130
1.2.8. Pozycja lidera konsorcjum	131
1.3. Oznaczenie banku w umowie kredytu	131
1.4. Osoby reprezentujące bank	133
2. Druga strona czynności bankowej	134
2.1. Kredytobiorca	134
2.2. Osoby fizyczne	135

2.2.1. Pojęcie osoby fizycznej	135
2.2.2. Przedsiębiorca jednoosobowy	135
2.2.3. Konsument	136
2.2.4. Rolnik indywidualny	137
2.2.5. Komornik	139
2.2.6. Małżonkowie	141
2.2.6.1. Odpowiedzialność osoby fizycznej i jej małżonka za spłatę kredytu	141
2.2.6.1.1. Wspólne zaciągnięcie kredytu	141
2.2.6.1.2. Kredyt zaciągnięty przez jednego z małżonków	142
2.2.6.1.3. Kredyt na prowadzenie działalności gospodarczej	143
2.2.6.2. Zgoda drugiego małżonka na zaciągnięcie kredytu	144
2.2.7. Osoby niebędące w związku małżeńskim	145
2.2.8. Oznaczenie osoby fizycznej w umowie kredytu	146
2.2.9. Osoba podpisująca umowę w imieniu osoby fizycznej	147
2.3. Osoba prawna	148
2.3.1. Pojęcie osoby prawnej	148
2.3.2. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	149
2.3.2.1. Wiadomości ogólne	149
2.3.2.2. Zaciąganie kredytów przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością	149
2.3.2.3. Reprezentacja spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	152
2.3.2.4. Oznaczenie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w umowie kredytu	153
2.3.3. Spółka akcyjna	153
2.3.3.1. Wiadomości ogólne	153
2.3.3.2. Zaciąganie kredytów przez spółkę akcyjną	154
2.3.3.3. Reprezentacja spółki akcyjnej	155
2.3.3.4. Oznaczenie spółki akcyjnej w umowie kredytu	156

2.3.4. Spółdzielnia	157
2.3.4.1. Wiadomości ogólne	157
2.3.4.2. Zaciąganie kredytów przez spółdzielnię	157
2.3.4.3. Reprezentacja spółdzielni	158
2.3.4.4. Szczególne rodzaje spółdzielni	159
2.3.4.4.1. Spółdzielnia rolników	159
2.3.4.4.2. Spółdzielnia mieszkaniowa	160
2.3.4.5. Oznaczenie spółdzielni w umowie kredytu	161
2.3.5. Przedsiębiorstwo państwowe	162
2.3.5.1. Wiadomości ogólne	162
2.3.5.2. Reprezentacja przedsiębiorstwa	162
2.3.5.3. Oznaczenie przedsiębiorstwa państwowego w umowie kredytu	163
2.3.6. Jednostki sektora finansów publicznych	164
2.3.6.1. Podmioty tworzące sektor finansów publicznych	164
2.3.6.2. Skarb Państwa	165
2.3.6.3. Zaciąganie kredytów i pożyczek przez podmioty sektora finansów publicznych	167
2.3.6.4. Jednostki samorządu terytorialnego	170
2.3.6.4.1. Wiadomości ogólne	170
2.3.6.4.2. Zasady zaciągania kredytów i pożyczek przez jednostki samorządu terytorialnego	172
2.3.6.4.3. Zabezpieczenie spłaty kredytu lub pożyczki udzielanej jednostkom samorządu terytorialnego	175
2.3.6.4.4. Zasady zaciągania kredytów i pożyczek przez gminy	178
2.3.6.4.5. Zasady zaciągania kredytów i pożyczek przez powiaty	181
2.3.6.4.6. Zasady zaciągania kredytów i pożyczek przez województwa	183

2.3.6.5. Reprezentacja jednostek samorządu terytorialnego przy zaciąganiu kredytów i pożyczek	185
2.3.6.5.1. Kredyty i pożyczki długoterminowe	185
2.3.6.5.2. Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	186
2.3.6.6. Publiczna instytucja kultury	189
2.3.6.7. Instytut badawczy	191
2.3.6.8. Uczelnia	195
2.3.7. Podmioty lecznicze	198
2.3.7.1. Rodzaje podmiotów leczniczych	198
2.3.7.2. Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	199
2.3.7.2.1. Zaciąganie zobowiązań przez samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	199
2.3.7.2.2. Zmiana wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	203
2.3.7.2.3. Zabezpieczenie spłaty kredytów zaciągniętych przez samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	204
2.3.7.3. Niepubliczne podmioty lecznicze	206
2.3.8. Fundacje	207
2.3.9. Stowarzyszenie rejestrowe	208
2.3.10. Związek zawodowy	209
2.3.11. Partia polityczna	211
2.3.12. Kościół oraz związek wyznaniowy	213
2.3.12.1. Wiadomości ogólne	213
2.3.12.1.1. Status prawny wyznaniowych osób prawnych	213
2.3.12.1.2. Prawne zabezpieczenie wiarytelności przysługujących bankowi od wyznaniowych osób prawnych	214

2.3.12.2. Osoby prawne Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego	217
2.3.12.2.1. Jednostki organizacyjne Kościoła Ewangelicko- -Augsburskiego	217
2.3.12.2.2. Zasady funkcjonowania parafii	219
2.3.12.2.3. Zaciąganie kredytów i pożyczek przez parafie	220
2.3.12.2.4. Prawne zabezpieczenia	222
2.3.12.3. Osoby prawne Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego	226
2.3.12.3.1. Jednostki organizacyjne Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego	226
2.3.12.3.2. Zaciąganie kredytów i pożyczek	227
2.3.12.4. Osoby prawne Kościoła katolickiego	228
2.3.12.4.1. Jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego	228
2.3.12.4.2. Zaciąganie kredytów i pożyczek przez parafie	229
2.3.12.4.3. Zaciąganie kredytów i pożyczek przez diecezje	230
2.3.12.4.4. Ustanawianie prawnych zabezpieczeń	231
2.4. Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej	234
2.4.1. Wiadomości ogólne	234
2.4.1.1. Pojęcie jednostki organizacyjnej	234
2.4.1.2. Odpowiedzialność subsydiarna	235
2.4.2. Osobowe spółki handlowe	236
2.4.2.1. Pojęcie spółki osobowej	236
2.4.2.2. Spółka jawna	236
2.4.2.2.1. Wiadomości ogólne	236
2.4.2.2.2. Zaciąganie zobowiązań przez spółkę jawną	237

2.4.2.2.3. Reprezentacja spółki jawnej	239
2.4.2.2.4. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki jawnej	240
2.4.2.3. Spółka partnerska	241
2.4.2.3.1. Wiadomości ogólne	241
2.4.2.3.2. Stosowanie przepisów o spółce jawnej	242
2.4.2.3.3. Reprezentacja spółki partnerskiej	242
2.4.2.3.4. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki partnerskiej	243
2.4.2.4. Spółka komandytowa	243
2.4.2.4.1. Wiadomości ogólne	243
2.4.2.4.2. Stosowanie przepisów o spółce jawnej	245
2.4.2.4.3. Reprezentacja spółki komandytowej	245
2.4.2.4.4. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki komandytowej	245
2.4.2.5. Spółka komandytowo-akcyjna	246
2.4.2.5.1. Wiadomości ogólne	246
2.4.2.5.2. Stosowanie przepisów o spółce jawnej i akcyjnej	247
2.4.2.5.3. Reprezentacja spółki komandytowo-akcyjnej	248
2.4.2.5.4. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki komandytowo-akcyjnej	248
2.4.3. Spółki kapitałowe w organizacji	248
2.4.4. Wspólnota mieszkaniowa	249
2.4.4.1. Wiadomości ogólne	249
2.4.4.2. Zaciąganie zobowiązań przez wspólnotę mieszkaniową	251
2.4.4.3. Reprezentacja wspólnoty mieszkaniowej	253

2.4.4.4. Odpowiedzialność za zobowiązania wspólnoty	253
2.5. Spółka cywilna	254
2.5.1. Wiadomości ogólne	254
2.5.2. Zaciąganie zobowiązań „przez spółkę cywilną”	256
2.5.3. Oznaczenie spółki cywilnej w umowie kredytu	258
2.5.4. Reprezentacja spółki cywilnej	258
2.5.5. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki cywilnej	260
2.5.6. Zabezpieczenie zobowiązań spółki cywilnej	261
2.5.7. Zobowiązania osobiste wspólnika spółki cywilnej	261
2.6. Konsorcjum przedsiębiorców	263
3. Udzielanie kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń podmiotom powiązanim z bankiem	265
4. Osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu kredytobiorcy	267
4.1. Zasada ogólna	267
4.2. Organ osoby prawnej	267
4.3. Pełnomocnik	269
4.4. Prokurent	272

Część III

Wniosek o udzielenie kredytu

Rozdział 1

Charakter prawny wniosku kredytowego	277
---	------------

Rozdział 2

Treść i forma wniosku kredytowego	279
1. Forma wniosku kredytowego	279
2. Wnioskodawca	279
3. Kredytodawca	280
4. Treść wniosku kredytowego	280

Rozdział 3

Zlecenie udzielenia kredytu	282
--	------------

Rozdział 4

Ocena wniosku kredytowego	286
1. Ocena formalna wniosku kredytowego	286
2. Ocena merytoryczna wniosku kredytowego	287

Rozdział 5

Decyzja kredytowa	288
--------------------------------	-----

Rozdział 6

Koszty kredytu	290
1. Bankowe koszty kredytu	290
1.1. Oprocentowanie kredytu	291
1.2. Prowizja za udzielenie kredytu	295
1.3. Opłaty związane z kredytem	296
2. Pozabankowe koszty kredytu lub pożyczki	299

Rozdział 7

Oszustwo kredytowe	301
---------------------------------	-----

Część IV

Zdolność kredytowa

Rozdział 1

Ujęcie wymogu badania zdolności kredytowej w przepisach prawa ...	307
1. Badanie zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu	307
2. Możliwość udzielenia kredytu klientowi niemającemu zdolności kredytowej	310
3. Udzielenie kredytu klientowi niemającemu zdolności kredytowej. Niedopełnienie obowiązku zbadania zdolności kredytowej	311
4. Powtórne badanie zdolności kredytowej	312
5. Udostępnienie kredytobiorcy wyniku badania zdolności kredytowej	314

Rozdział 2

Badanie zdolności kredytowej konsumentów	316
1. Mechanizm oceny zdolności kredytowej konsumenta: analiza jakościowa i ilościowa	316

1.1. Wprowadzenie	316
1.2. Analiza ilościowa: badanie dochodów i wydatków klienta ...	317
1.2.1. Pojęcie analizy ilościowej	317
1.2.2. Źródła dochodów akceptowane przez bank w procesie oceny zdolności kredytowej	318
1.2.3. Wydatki uwzględniane w ocenie zdolności kredytowej klienta	320
1.3. Analiza jakościowa: charakterystyka profilu klienta i jego współpracy z bankiem	322
1.3.1. Pojęcie analizy jakościowej	322
1.3.2. Badanie historii kredytowej na podstawie informacji przekazanych przez konsumenta	322
1.3.3. Badanie historii kredytowej konsumenta w zewnętrznych bazach danych	324
1.3.4. Scoring kredytowy osoby fizycznej	326
2. Analiza wskaźników zdolności kredytowej	330
2.1. Limity DTI	330
2.2. Limity LTV i wkładu własnego	331
2.3. Limit okresu kredytowania	334
2.4. Wskaźnik wolnych środków	334
2.5. Zdolność kredytowa a system spłat kredytu	335
3. Uprozczone metody badania zdolności kredytowej	335
4. Najczęstsze błędy popełniane przy ocenie zdolności kredytowej. Nowela Rekomendacji S	336

Rozdział 3

Badanie zdolności kredytowej przedsiębiorców	341
1. Wprowadzenie	341
2. Metody oceny zdolności kredytowej przedsiębiorców	342
2.1. Rodzaje metod oceny zdolności kredytowej	342
2.2. Metoda finansowa	343
2.3. Analiza dyskryminacyjna	343
2.4. Analiza wskaźnikowa	345
2.4.1. Typowe dokumenty niezbędne do analizy wskaźnikowej	345
2.4.2. Rodzaje wskaźników	347
2.4.3. Wskaźniki rentowności	348

2.4.4. Wskaźniki płynności	349
2.4.5. Wskaźniki efektywności	349
2.4.6. Wskaźniki zadłużenia i stopnia pokrycia	351
2.4.7. Ocena szans rozwojowych branży	352
2.4.8. Podsumowanie	352
2.5. Metoda scoringowa	353
2.6. Analiza dyskryminacyjna	355
3. Ocena przedsięwzięcia inwestycyjnego przez bank	357
3.1. Analiza efektywności przedsięwzięć inwestycyjnych	357
3.2. Weryfikacja ryzyka kredytowego związanego z kredytowaniem przedsięwzięcia inwestycyjnego	361
4. Podsumowanie i wnioski	364

Rozdział 4

Limity koncentracji wierzytelności	366
---	------------

Część V Umowa kredytu

Rozdział 1

Definicja umowy kredytu	371
--------------------------------------	------------

Rozdział 2

Forma umowy kredytu	373
----------------------------------	------------

Rozdział 3

Treść umowy kredytu	375
1. Ustawowe elementy umowy kredytu	375
1.1. Elementy wymagane przez art. 69 ust. 2 pr. bank.	375
1.2. Komparycja umowy	376
1.3. Kwota i waluta kredytu	378
1.4. Cel kredytu	378
1.5. Terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych	379
1.6. Sposób zabezpieczenia spłaty kredytu	382
1.6.1. Wprowadzenie	382
1.6.2. Weksel własny <i>in blanco</i>	382

1.6.3. Poręczenie wekslowe (awal)	383
1.6.4. Poręczenie (poręczenie cywilne)	384
1.6.5. Przelew (cesja) wierzytelności	384
1.6.6. Zastaw rejestrowy	385
1.6.7. Hipoteka	385
1.7. Okres kredytowania	386
1.7.1. Wprowadzenie	386
1.7.2. Okres wykorzystania kredytu	387
1.7.3. Karencja	388
1.7.4. Termin spłaty kredytu	388
1.7.4.1. Określenie terminu spłaty	388
1.7.4.2. Zasady obliczania terminów	390
1.7.4.2.1. Podstawa obliczania	390
1.7.4.2.2. Termin oznaczony w dniach	390
1.7.4.2.3. Termin oznaczony w tygodniach	391
1.7.4.2.4. Termin oznaczony w miesiącach lub latach	392
1.7.4.2.5. Dni kalendarzowe, dni robocze oraz dni uznane ustawowo za wolne od pracy	393
1.8. Zasady spłaty	396
1.8.1. Forma spłaty	396
1.8.2. Miejsce spłaty	397
1.9. Wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany	397
1.9.1. Zasady oprocentowania kredytów	397
1.9.2. Warunki zmiany oprocentowania	398
1.9.3. Prowizje i opłaty	399
1.10. Zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu	400
1.10.1. Ocena sytuacji finansowej kredytobiorcy	400
1.10.2. Kontrola wykorzystania i spłaty kredytu	400
1.11. Warunki dokonywania zmian i rozwiązywania umowy	401
2. Specjalne postanowienia umowne	401
2.1. Zagadnienia wstępne	401
2.2. Klauzule zabezpieczające	402
2.3. Klauzule ochronne (<i>protective covenants</i>)	404

2.3.1. Istota klauzul ochronnych	404
2.3.2. Klauzule nakazujące lub zabraniające podejmowanie określonych działań	404
2.3.3. Klauzule <i>negative pledge</i>	407
2.3.3.1. Konstrukcja klauzul <i>negative pledge</i>	407
2.3.3.2. Zobowiązanie do nierozporządzenia nieruchomością do chwili wpisu hipoteki do księgi wieczystej	408
2.3.3.3. Zobowiązanie do nierozporządzenia nieruchomościami nieobciążonymi hipoteką	408
2.3.3.4. Zobowiązanie osób trzecich do nierozporządzenia nieruchomościami	409
2.3.3.5. Zobowiązanie osób trzecich do nierozporządzenia rzeczą lub prawem zastawionym	410
2.3.3.6. Informowanie banku o rozporządzeniu aktywami	410
2.3.3.7. Zobowiązanie do niezbywania lub nieobciążania przedmiotu zastawu rejestrowego	410
2.4. Klauzula <i>pari passu</i>	411
2.5. Obustronne klauzule stwierdzenia niewykonania zobowiązań	412
2.5.1. Klauzula <i>cross default</i>	412
2.5.2. Klauzula <i>cross acceleration</i>	413
2.6. Klauzula wyboru prawa	413
2.7. Klauzula wyboru sądu	414
3. Oświadczenia kredytobiorcy	416
4. Szczególne postanowienia umowne w przypadku kredytów wspólnych	416

Rozdział 4

Ograniczenia zasady swobody umów – niedozwolone

postanowienia umowne	418
1. Zasada swobody umów oraz jej granice	418
2. Powszechnie niedozwolone postanowienia umowne	419

2.1. Odsetki wyższe niż maksymalne (art. 359 § 2 ¹ –2 ³ k.c.)	419
2.2. Zakaz anatocyzmu (art. 482 k.c.)	419
2.3. Automatyczne wygaśnięcie umowy kredytu	420
2.4. Zakaz przenoszenia własności nieruchomości pod warunkiem (art. 157 k.c.)	420
2.5. Przewłaszczenie na zabezpieczenie nieruchomości mieszkalnej konsumenta (art. 387 ¹ k.c.)	420
2.6. Zastaw lub przewłaszczenie rzeczy, którymi obrót jest zakazany	421
2.7. Zakaz rozporządzania rzeczą zastawioną (art. 311 k.c.)	422
2.8. Zakaz rozporządzania nieruchomością obciążoną hipoteką (art. 72 u.k.w.h.)	422
2.9. Klauzula przepadku tzw. <i>lex commissoria</i> (art. 75 u.k.w.h.)	423
2.10. Zastrzeżenie zakazujące rozporządzania opróżnionym miejszem hipotecznym (art. 101 ⁸ u.k.w.h.)	424
3. Klauzule niedozwolone (abuzywne) w umowach zawieranych z konsumentami	424
3.1. Pojęcie klauzul niedozwolonych (abuzywnych) na tle Kodeksu cywilnego i przepisów dyrektywy w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich	424
3.1.1. Wprowadzenie	424
3.1.2. Definicja konsumenta oraz przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	425
3.1.3. Definicja klauzuli abuzywnej	425
3.1.4. Rodzaje klauzul abuzywnych	426
3.1.4.1. Rażące naruszenie interesów konsumenta	426
3.1.4.2. Brak indywidualnego uzgodnienia postanowienia umowy	427
3.1.4.3. Sprzeczność z dobrymi obyczajami	427
3.1.4.4. Postanowienia określające główne świadczenia stron	428
3.2. Kontrola abuzywności klauzul	429
3.3. Przykłady niedozwolonych postanowień umownych w umowach kredytu i pożyczki	434
3.3.1. Wprowadzenie	434

3.3.2. Brak jasnych zasad obliczania kursu walut – wadliwa klauzula	434
3.3.3. Brak wyodrębnienia ze wzorców umownych oświadczeń konsumenta o udzieleniu bankom pełnomocnictw do pobierania pieniędzy z rachunków konsumentów – wadliwa praktyka	436
3.3.4. Niepełna informacja przedkontraktowa – wadliwa praktyka	436
3.3.5. Nieprecyzyjne warunki ustalenia zmian oprocentowania kredytu – wadliwa klauzula	437
3.3.6. Obciążenie konsumenta kosztami wyceny nieruchomości w przypadku braku spłaty rat kredytu – wadliwa klauzula	438
3.3.7. Pobieranie opłat ryczałtowych – wadliwa praktyka	439
3.3.8. Pobór opłat windykacyjnych – wadliwa klauzula	439
3.3.9. Ustalanie oprocentowania kredytu hipotecznego w zależności od zmienności parametrów finansowych rynku pieniężnego i kapitałowego – wadliwa klauzula	440
3.3.10. Wypowiedzenie umowy kredytu w sytuacji znacznego obniżenia wartości zabezpieczenia – wadliwa klauzula	441
3.3.11. Wysłanie korespondencji równoważne z jej skutecznym doręczeniem – wadliwa klauzula	442
3.3.12. Zmiana tabeli opłat nie stanowi zmiany warunków umowy – wadliwa klauzula	443
3.3.13. Zobowiązanie konsumenta do powiadamiania o wszelkich okolicznościach mogących mieć wpływ na jego sytuację finansową – wadliwa klauzula	443
3.3.14. Zobowiązanie konsumenta do powiadamiania o zmianie okoliczności mogących mieć wpływ na jego zdolność do spłaty kredytu – wadliwa klauzula	444

Rozdział 5

Wykorzystanie kredytu	446
-----------------------------	-----

Rozdział 6

Spłata kredytu	448
1. Zasady spłaty kredytu	448
1.1. System spłat kredytu	448
1.2. Raty równe	449
1.3. Raty malejące	451
1.4. Inne systemy spłaty kredytu	453
2. Spłata kredytu w przypadku dłużników solidarnych	454
3. Dopuszczalność wcześniejszej spłaty kredytu	454
4. Spłata kredytu przez osobę trzecią	456
5. Częściowa spłata kredytu	458
6. Zarachowanie zapłaty	458
7. Waluta spłaty	460
7.1. Kredyt w walucie obcej	460
7.2. Kredyt w złotych	461
7.3. Kredyt denominowany i indeksowany	461

Rozdział 7

Zmiana umowy	462
---------------------------	-----

Rozdział 8

Umowy ramowe	465
1. Charakter umowy ramowej	465
2. Treść umowy ramowej	466
3. Termin i limit	467
4. Prawne zabezpieczenie	468
5. Wypowiedzenie umowy ramowej	469

Rozdział 9

Rozwiązanie umowy kredytu	470
1. Zagadnienia wstępne	470
2. Wypowiedzenie umowy kredytu	470
2.1. Skutki wypowiedzenia umowy kredytu	470
2.2. Wypowiedzenie umowy kredytu przez bank	471
2.2.1. Przyczyny wypowiedzenia umowy kredytu	471
2.2.2. Wypowiedzenie umowy kredytu na podstawie art. 75 pr. bank.	471

2.2.2.1. Sposób postępowania banku	471
2.2.2.2. Przesłanki wypowiedzenia	472
2.2.2.3. Niedotrzymanie warunków udzielenia kredytu	473
2.2.2.4. Brak spłaty należności	475
2.2.2.5. Utrata przez kredytobiorcę zdolności kredytowej	478
2.2.3. Niedopuszczalność wypowiedzenia umowy kredytu	480
2.2.3.1. Otwarcie przyspieszonego postępowania układowego	480
2.2.3.2. Program naprawczy	481
2.2.4. Oświadczenie wypowiadające banku	483
2.2.4.1. Forma wypowiedzenia	483
2.2.4.2. Terminy wypowiedzenia	484
2.2.4.3. Oświadczenie banku o wypowiedzeniu	484
2.2.4.4. Doręczenie oświadczenia banku o wypowiedzeniu	485
2.2.4.5. Miejsce doręczenia wypowiedzenia	485
2.2.4.6. Chwila doręczenia wypowiedzenia	486
2.2.5. Wypowiedzenie umowy kredytu w części	488
2.3. Wypowiedzenie umowy kredytu na podstawie art. 458 k.c.	488
2.4. Zaspokojenie wierzytelności z tytułu umowy kredytu na podstawie art. 14 u.z.r.r.z.	490
2.5. Zaspokojenie wierzytelności z tytułu umowy kredytu na podstawie art. 92 u.k.w.h.	491
2.6. Skutki wypowiedzenia umowy kredytu	494
2.7. Bezpodstawne wypowiedzenie umowy kredytu przez bank	495
3. Wypowiedzenie umowy kredytu przez kredytobiorcę	496
4. Cofnięcie oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu	497
5. Obniżenie kwoty kredytu	498

Rozdział 10

Odstąpienie od umowy	500
-----------------------------------	------------

Część VI Pożyczka bankowa

Rozdział 1

Zasady dotyczące pożyczki	505
1. Definicja pożyczki	505
2. Stosowanie przepisów dotyczących kredytów	506
3. Cechy charakterystyczne umowy pożyczki bankowej	506

Rozdział 2

Rodzaje pożyczek	507
1. Podział pożyczek	507
2. Pożyczki lombardowe i hipoteczne	509
2.1. Pożyczki lombardowe	509
2.2. Pożyczka hipoteczna	509
3. Pożyczka w rachunku bieżącym	510
4. Pożyczka związana z kartą kredytową i kartą z odroczonym terminem płatności	511

Rozdział 3

Wniosek o pożyczkę	513
1. Forma wniosku	513
2. Wnioskodawca	513
3. Treść wniosku o udzielenie pożyczki	514

Rozdział 4

Umowa pożyczki	515
1. Forma umowy pożyczki	515
2. Elementy umowy pożyczki	515
2.1. Określenie elementów umowy pożyczki	515
2.2. Data zawarcia umowy pożyczki	516
2.3. Strony umowy pożyczki	516
2.4. Przedmiot pożyczki	517
2.5. Sposób zabezpieczenia spłaty pożyczki	518
2.6. Zasady i termin spłaty pożyczki	518
2.6.1. Termin spłaty	518
2.6.2. Warunki wcześniejszej spłaty pożyczki	519

Rozdział 5

Rozwiązanie umowy	522
--------------------------------	-----

Rozdział 6

Odstąpienie od umowy	524
-----------------------------------	-----

Rozdział 7

Odesłanie	526
------------------------	-----

Rozdział 8

Umowa pożyczki a inne podobne umowy	527
1. Pożyczka a kredyt	527
2. Pożyczka a depozyt nieprawidłowy	528
2.1. Pojęcie depozytu nieprawidłowego	528
2.2. Podobieństwa i różnice pomiędzy depozytem nieprawidłowym a pożyczką	530

Część VII**Szczególne rodzaje kredytów i pożyczek****Rozdział 1**

Kredyty konsumenckie	533
1. Umowa o kredyt konsumencki	533
2. Kredytobiorca	534
3. Obowiązki banku-kredytodawcy	534
4. Treść umowy o kredyt konsumencki	535
5. Zakres ochrony konsumenta	536
6. Waluta kredytu konsumenckiego	538
7. Wcześniejsza spłata kredytu konsumenckiego	538
8. Odstąpienie przez konsumenta od umowy o kredyt konsumencki	540
9. Wypowiedzenie umowy o kredyt konsumencki	541
9.1. Wypowiedzenie umowy o kredyt odnawialny przez konsumenta	541
9.2. Wypowiedzenie umowy o kredyt przez bank	541
9.3. Wypowiedzenie przez bank prawa do dokonywania wypłat	542

Rozdział 2

Kredyty studenckie	543
---------------------------------	------------

Rozdział 3

Kredyty hipoteczne	547
1. Umowa o kredyt hipoteczny	547
2. Kredytobiorca	549
3. Obowiązki kredytodawcy	549
4. Badanie zdolności kredytowej kredytobiorcy	551
5. Treść umowy o kredyt hipoteczny	552
6. Opóźnienie w spłacie kredytu	552
7. Waluta kredytu	553
8. Wcześniejsza spłata kredytu hipotecznego	554
9. Prawo do odstąpienia od umowy o kredyt hipoteczny	555
10. Warunki wypowiedzenia umowy o kredyt hipoteczny (art. 37 u.k.h.)	556

Rozdział 4

Kredyty udzielane przez kasy mieszkaniowe	558
--	------------

Rozdział 5

Kredyty z dopłatą w ramach programu Mieszkanie dla młodych	562
---	------------

Rozdział 6

Odwrócony kredyt hipoteczny	565
--	------------

Rozdział 7

Kredyty z dopłatą dla kredytobiorców w trudnej sytuacji finansowej	567
---	------------

Rozdział 8

Pożyczki na dofinansowanie działalności gospodarczej	570
---	------------

Rozdział 9

Kredyty eksportowe z dopłatą	574
---	------------

Rozdział 10

Dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych udzielonych spółkom przemysłowego potencjału obronnego	577
---	------------

Rozdział 11

Kredyty z dopłatą na realizację przedsięwzięć termomodernizacyjnych i remontów	579
---	------------

Rozdział 12

Kredyty bankowe na cele rolnicze	582
---	------------

Rozdział 13

Dopłaty do kredytów bankowych udzielanych na usuwanie skutków klęsk żywiołowych	587
--	------------

Rozdział 14

Kredyty refinansowe udzielane bankom przez NBP	590
---	------------

Część VIII

**Bankowe gwarancje, awale i poręczenia
(art. 80–84 i 88 pr. bank.)**

Rozdział 1

Zagadnienia wstępne	597
----------------------------------	------------

Rozdział 2

Gwarancje bankowe	598
1. Pojęcie gwarancji	598
2. Charakter prawny gwarancji bankowej	598
2.1. Cechy charakterystyczne gwarancji bankowej	598
2.2. Gwarancja bankowa jako umowa	599
2.3. Gwarancja bankowa jako umowa jednostronnie zobowiązująca	599
2.4. Gwarancja bankowa jako zobowiązanie pieniężne	599
2.5. Gwarancja bankowa jako własne zobowiązanie gwaranta	600
2.6. Gwarancja bankowa jako zobowiązanie przyszłe	601
2.7. Gwarancja bankowa jako umowa losowa	601

2.8. Odpłatność umowy gwarancji bankowej	601
2.9. Abstrakcyjność gwarancji bankowej	602
2.10. Nieakcesoryjność gwarancji	602
2.11. Gwarancja bankowa jako zobowiązanie pisemne	603
2.12. Gwarancja bankowa jako zabezpieczenie	603
3. Zlecenie udzielenia gwarancji	603
3.1. Definicja umowy zlecenia udzielenia gwarancji	603
3.2. Forma zlecenia udzielenia gwarancji	604
3.3. Treść zlecenia udzielenia gwarancji	605
3.3.1. Podstawowe elementy zlecenia udzielenia gwarancji	605
3.3.2. Zleceniobiorca	606
3.3.2.1. Bank przyjmujący zlecenie	606
3.3.2.2. Obowiązki banku przyjmującego zlecenie. Badanie treści zlecenia	608
3.3.3. Zleceniodawca	610
3.3.3.1. Określenie zleceniodawcy	610
3.3.3.2. Zdolność kredytowa zleceniodawcy	610
3.3.4. Osoba, za którą gwarancja ma być udzielona	612
3.3.5. Beneficjent gwarancji	612
3.3.6. Wierzytelność zabezpieczana gwarancją	612
3.4. Zawarcie umowy zlecenia	613
4. Treść gwarancji bankowej	613
4.1. Ogólne zasady dotyczące treści gwarancji	613
4.2. Standardowa treść gwarancji	614
4.3. Klauzule	615
4.3.1. Klauzula o odwołalności lub nieodwołalności gwarancji	615
4.3.2. Klauzula o „bezwarunkowości” lub „warunkowości gwarancji”	616
4.3.3. Klauzula świadcząca o abstrakcyjności gwarancji	616
4.3.4. Klauzula zapłaty na pierwsze żądanie	617
4.3.5. Klauzula redukująca	617
4.3.6. Klauzula przewidująca wzrost sumy gwarancyjnej ...	617
4.3.7. Miejsce i godzina doręczenia żądania zapłaty	618
4.3.8. Klauzula identyfikacyjna	618
4.3.9. Klauzula ustalająca dokumenty roszczeniowe	618

4.3.10. Termin wygaśnięcia gwarancji	619
4.3.11. Określenie czasu na dokonanie wypłaty	620
4.3.12. Klauzula nakazująca uzgadnianie zmian w umowie zabezpieczonej gwarancją	620
4.3.13. Klauzula ustalająca prawo właściwe dla gwarancji ...	621
4.3.14. Klauzula wskazująca sąd właściwy do rozstrzygnięcia sporu	621
4.3.15. Klauzula określająca, kiedy gwarancja wchodzi w życie	621
5. Gwarancje udzielane przez banki	622
5.1. Rodzaje gwarancji	622
5.2. Gwarancja dobrego wykonania umowy	622
5.3. Gwarancja zabezpieczająca zapłatę należności za zakupione towary i usługi	624
5.4. Gwarancje celne	625
5.4.1. Gwarancja zabezpieczająca pokrycie kwoty wynikającej z długu celnego	625
5.4.2. Gwarancje we wspólnej procedurze tranzytowej	626
5.5. Gwarancja spłaty kredytu	627
5.6. Gwarancja zwrotu zaliczki	628
5.7. Gwarancje przetargowe (wadialne)	629
6. Zmiany w gwarancji	631
7. Przeniesienie praw (przelew wierzytelności) z gwarancji	631
8. Roszczenia z gwarancji	633
9. Wygaśnięcie gwarancji	635
10. Uprawnienia regresowe banku wynikające z udzielenia gwarancji	635
11. Regwarancja i potwierdzenie gwarancji	636

Rozdział 3

Poręczenie wekslowe (awal)	637
1. Warunki udzielenia awalu przez bank	637
2. Zapłata za weksel przez poręczyciela wekslowego	638

Rozdział 4

Poręczenie	639
1. Warunki udzielania poręczeń	639

2. Roszczenia z tytułu udzielonego poręczenia 640
3. Wygaśnięcie zobowiązania banku poręczyciela 641

Część IX

Inne formy finansowania przez banki działalności gospodarczej

Rozdział 1

Faktoring	645
1. Definicja faktoringu i jego prawny charakter	645
2. Funkcje faktoringu	646
2.1. Zagadnienia ogólne	646
2.2. Funkcja finansowania	646
2.3. Funkcja <i>del credere</i>	646
2.4. Funkcja usługowa	646
3. Przedmiot faktoringu	647
4. Podmioty uczestniczące w faktoringu	649
5. Zalety faktoringu	649
6. Rodzaje faktoringu	651
6.1. Kryteria podziału faktoringu	651
6.2. Faktoring pełny	651
6.3. Faktoring niepełny	652
6.4. Faktoring mieszany	653
6.5. Faktoring dyskontowy	653
6.6. Faktoring zaliczkowy	654
6.7. Faktoring wymagalnościowy	654
6.8. Faktoring otwarty, półotwarty i tajny	655
6.8.1. Zawiadomienie o zmianie wierzyciela	655
6.8.2. Faktoring otwarty	655
6.8.3. Faktoring półotwarty	656
6.8.4. Faktoring tajny	656
6.9. Metafaktoring	656
6.10. Faktoring powierniczy	657
6.11. Faktoring zmodyfikowany	657
6.12. e-Faktoring	657
6.13. Faktoring odwrotny	657
7. Refaktoring	658

8. Wniosek faktoringowy	659
9. Umowa faktoringu	659
9.1. Forma umowy faktoringu	659
9.2. Umowa faktoringu w formie dorażnej transakcji	661
9.3. Umowa o linię faktoringu	662
9.4. Treść umowy faktoringu	662
9.4.1. Treść umowy faktoringu w formie dorażnej transakcji ...	662
9.4.2. Treść umowy o linię faktoringu	664
10. Prawne zabezpieczenie wierzytelności skupionej przez faktora	665
11. Koszty faktoringu	666

Rozdział 2

Forfaiting wierzytelności handlowych	667
1. Definicja forfaitingu	667
2. Przedmiot forfaitingu	667
3. Podmioty uczestniczące w forfaitingu	668
4. Wniosek forfaitingowy	668
5. Umowa forfaitingu	669

Rozdział 3

Skup wierzytelności leasingowych	670
1. Definicja skupu wierzytelności leasingowych	670
2. Przedmiot umowy skupu wierzytelności leasingowych	670
3. Podmioty uczestniczące w transakcji skupu wierzytelności leasingowej	671
4. Rodzaje skupu wierzytelności leasingowych	671
5. Wniosek o skup wierzytelności leasingowych	672
6. Umowa skupu wierzytelności leasingowych	672
7. Prawne zabezpieczenie skupionej wierzytelności leasingowej	673

Rozdział 4

Forfaiting wierzytelności leasingowych	674
1. Definicja forfaitingu wierzytelności leasingowych	674
2. Przedmiot umowy forfaitingu wierzytelności leasingowych	674
3. Podmioty uczestniczące w transakcji forfaitingu wierzytelności leasingowej	675
4. Umowa forfaitingu wierzytelności leasingowych	675

Rozdział 5

Dyskonto weksli	676
1. Pojęcie dyskonta	676
2. Wniosek dyskontowy	677
3. Warunki, jakim powinny odpowiadać weksle przyjmowane do dyskonta	677
4. Rodzaje dyskonta weksli	679
5. Technika dyskontowania weksli	679
6. Formy dyskontowania weksli	682
7. Postępowanie banku dyskontującego ze zdyskontowanym wekslem	682
8. Zapłata za weksel	682
9. Odmowa zapłaty weksla	684
10. Redyskonto weksli	685

Rozdział 6

Forfaiting wekslowy	686
----------------------------------	-----

Rozdział 7

Akcepty bankowe	688
------------------------------	-----

Część X**Prawne zabezpieczenie wierzytelności bankowych****Rozdział 1**

Ogólne zasady przyjmowania zabezpieczeń przez banki	693
1. Dopuszczalność udzielenia kredytu bez zabezpieczenia	693
2. Zabezpieczenie kredytów	694
3. Nadzabezpieczenie	697

Rozdział 2

Rodzaje prawnych zabezpieczeń	699
1. Weksel własny <i>in blanco</i> (art. 10 pr. weksl.)	699
1.1. Wystawienie weksla <i>in blanco</i>	699
1.2. Elementy weksla <i>in blanco</i>	701
1.3. Deklaracja do weksla <i>in blanco</i>	704
1.4. Weksel <i>in blanco</i> przy tzw. kredytach transzowanych	705

2. Poręczenie wekslowe – awal (art. 30–32 pr. weksl.)	706
2.1. Udzielenie poręczenia wekslowego	706
2.2. Zakres odpowiedzialności poręczyciela wekslowego	708
3. Poręczenie (art. 876–887 k.c.)	709
3.1. Udzielanie poręczenia	709
3.2. Rodzaje poręczenia	710
3.3. Treść poręczenia	711
3.4. Zakres zobowiązania poręczyciela	711
3.5. Uprawnienia i obowiązki banku	713
3.6. Wygaśnięcie zobowiązania poręczyciela	714
3.7. Różnica pomiędzy poręczeniem a poręčeniem wekslowym	715
4. Gwarancje bankowe	716
4.1. Udzielanie gwarancji	716
4.2. Różnice pomiędzy poręczeniem a gwarancją	718
5. Przelew (cesja) wierzytelności na zabezpieczenie (art. 509–518 k.c.)	719
5.1. Wierzytelności mogące być przedmiotem przelewu	719
5.2. Rodzaje przelewu wierzytelności	720
5.3. Zawarcie umowy przelewu wierzytelności	721
5.4. Treść umowy	722
5.4.1. Elementy umowy przelewu	722
5.4.2. Umowa przelewu zawarta pod warunkiem rozwiązującym	722
5.4.3. Umowa przelewu zawarta pod warunkiem zawieszającym	722
5.5. Prawa i obowiązki stron	723
6. Przystąpienie do długu	723
7. Oświadczenie patronackie (list intencyjny, umowa wsparcia)	726
8. Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym (art. 95–109 k.c.)	727
9. Zastaw zwykły (ogólny, cywilny)	728
9.1. Zastaw zwykły na rzeczach ruchomych (art. 306–325 k.c.)	728
9.1.1. Umowa zastawu	728
9.1.2. Przedmiot zastawu	729
9.1.3. Wykonanie przez bank prawa zastawu	730
9.1.4. Zmiana treści zastawu	731

9.1.5. Zmiana pierwszeństwa	731
9.1.6. Wygaśnięcie zastawu	731
9.2. Zastaw zwykły na prawach (art. 327–335 k.c.)	732
9.2.1. Ustanowienie zastawu	732
9.2.2. Przedmiot zastawu	734
9.2.3. Uprawnienia banku z tytułu zastawu	734
10. Zastaw rejestrowy	735
10.1. Ustanowienie zastawu rejestrowego	735
10.2. Przedmiot zastawu rejestrowego	735
10.3. Umowa zastawnicza	737
10.3.1. Treść umowy	737
10.3.2. Strony umowy zastawniczej	739
10.4. Zbieg obciążeń	740
10.5. Wygaśnięcie zastawu	740
10.6. Zaspokojenie zastawnika	741
11. Przewłaszczenie na zabezpieczenie	741
11.1. Zagadnienia wstępne	741
11.2. Forma przewłaszczenia	742
11.3. Przewłaszczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości (art. 155–170 oraz 710–719 k.c.)	743
11.4. Przewłaszczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku (art. 155–170 oraz 835–845 k.c.)	744
11.5. Przewłaszczenie nieruchomości	745
12. Kaucja	746
13. Przelew kwoty na rachunek banku (art. 102 pr. bank.)	747
14. Blokada środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych	747
15. Zabezpieczenia finansowe	748
15.1. Pojęcie zabezpieczenia finansowego	748
15.2. Podmiot mogący ustanowić zabezpieczenie	749
15.3. Przedmiot zabezpieczenia finansowego	750
15.4. Rodzaje zabezpieczeń finansowych	752
15.5. Ustanowienie zabezpieczenia finansowego	753
15.6. Odnotowanie zabezpieczenia finansowego	754
15.7. Zaspokajanie roszczeń banku z zabezpieczenia finansowego	755
15.8. Zabezpieczenie finansowe a postępowanie upadłościowe	756

15.9. Wygaśnięcie zabezpieczenia finansowego	756
16. Hipoteka umowna (art. 65 u.k.w.h.)	757
16.1. Definicja hipoteki	757
16.2. Zasady prawa hipotecznego	758
16.2.1. Zasada umownego charakteru hipoteki	758
16.2.2. Zasada jawności i wiarygodności ksiąg wieczystych	758
16.2.3. Zasada rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych	759
16.2.4. Zasada pierwszeństwa hipoteki	761
16.2.5. Zasada akcesoryjności hipoteki	762
16.2.6. Zasada szczegółowości hipoteki	762
16.2.7. Zasada niepodzielności hipoteki	762
16.3. Przedmiot hipoteki	762
16.3.1. Określenie przedmiotu hipoteki	762
16.3.2. Hipoteka na nieruchomości	763
16.3.3. Hipoteka na części ułamkowej nieruchomości	764
16.3.4. Hipoteka na użytkowaniu wieczystym	765
16.3.5. Hipoteka na spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu	766
16.3.6. Hipoteka na wierzytelności hipotecznej (subintabulat)	767
16.3.7. Wielość hipotek	767
16.3.7.1. Hipoteka łączna	767
16.3.7.1.1. Istota hipoteki łącznej	767
16.3.7.1.2. Hipoteki łączna powstała z mocy prawa (hipoteka łączna <i>ex lege</i>)	767
16.3.7.1.3. Hipoteka łączna umowna	768
16.3.7.2. Hipoteka podzielona pomiędzy kilka nieruchomości (repartycja hipoteki)	769
16.3.7.3. Hipoteka w przypadku połączenia nieruchomości	769
16.3.7.4. Zabezpieczanie jednej wierzytelności kilkoma hipotekami na tej samej nieruchomości	770
16.3.7.5. Podział hipoteki	770

16.4. Zakres obciążenia hipoteką	771
16.4.1. Wprowadzenie	771
16.4.2. Części składowe	771
16.4.2.1. Pojęcie części składowej	771
16.4.2.2. Części składowe nieruchomości gruntowej	772
16.4.2.3. Części składowe nieruchomości lokalowej	773
16.4.3. Przynależności	773
16.5. Wierzytelność hipoteczna	775
16.6. Ustanowienie i powstanie hipoteki	776
16.6.1. Ustanowienie hipoteki	776
16.6.1.1. Dokumenty niezbędne do ustanowienia hipoteki	776
16.6.1.2. Forma ustanowienia hipoteki	777
16.6.1.3. Suma hipoteczna	779
16.6.1.4. Klauzule niedozwolone	780
16.6.2. Powstanie hipoteki	781
16.7. Zmiana treści hipoteki	782
16.7.1. Zasady zmiany treści hipoteki	782
16.7.2. Zastąpienie zabezpieczonej wierzytelności inną wierzytelnością	783
16.7.3. Zmiana przedmiotu hipoteki łącznej	784
16.7.4. Zmiana pierwszeństwa hipotek	784
16.7.5. Zmiana wierzyciela hipotecznego	785
16.8. Zmiana treści wierzytelności hipotecznej	785
16.9. Wygaśnięcie hipoteki i opróżnione miejsce hipoteczne	786
16.9.1. Przyczyny wygaśnięcia hipoteki	786
16.9.2. Skutki wygaśnięcia hipoteki	788
16.9.3. Opróżnione miejsce hipoteczne	789
16.10. Zaspokojenie roszczeń banku z nieruchomości	791
17. Hipoteka przymusowa	791
18. Akt notarialny (art. 777 § 1 pkt 4, 5 i 6 k.p.c.)	791
19. Umowa podporządkowania	792
20. Wybór formy zabezpieczenia	795
20.1. Kryteria stosowane przy wyborze formy zabezpieczenia	795
20.2. Rodzaj kredytu	795

20.3. Status prawny kredytobiorcy	796
20.4. Sytuacja finansowa kredytobiorcy	797
20.5. Cechy zabezpieczenia	797

Rozdział 3

Zabezpieczenie pożyczek	798
-------------------------------	-----

Rozdział 4

Zabezpieczenie gwarancji bankowych	799
--	-----

Część XI

Przekształcenia podmiotowe po stronie dłużnika po zawarciu umowy kredytu lub pożyczki

Rozdział 1

Wprowadzenie	803
--------------------	-----

Rozdział 2

Przejęcie długu	805
1. Wprowadzenie	805
2. Podstawy przejęcia długu	805
3. Rodzaj przejmowanego długu	806
4. Umowna zmiana dłużnika (art. 519–524 k.c.)	807
4.1. Warunki przejęcia długu z tytułu kredytu lub pożyczki bankowej	807
4.2. Zawarcie umowy o przejęcie długu	808
4.2.1. Ogólne zasady	808
4.2.2. Forma umowy o przejęcie długu	809
4.2.3. Zgoda na przejęcie długu	810
4.2.3.1. Wprowadzenie	810
4.2.3.2. Zgoda banku na przejęcie długu	810
4.2.3.3. Zgoda kredytobiorcy na przejęcie długu	812
4.2.4. Strony umowy o przejęcie długu	812
4.2.4.1. Kredytodawca	812
4.2.4.2. Kredytobiorca	813
4.2.4.3. Przemca	813
4.2.5. Skutki przejęcia długu	814

4.2.5.1. Sytuacja prawna osoby przejmującej dług	814
4.2.5.2. Prawne zabezpieczenia	815
4.2.5.3. Zmiana umowy kredytu	817

Rozdział 3

Przystąpienie do długu	818
1. Umowne przystąpienie do długu	818
1.1. Pojęcie przystąpienia do długu	818
1.2. Przypadki umownego przystąpienia do długu	819
1.3. Forma przystąpienia do długu	819
1.4. Treść umowy przystąpienia do długu	820
1.5. Przystępujący do długu	821
1.6. Zakres odpowiedzialności przystępującego do długu	822
1.7. Odpowiedzialność przystępującego do długu w przypadku upadłości kredytobiorcy	824
1.8. Odpowiedzialność przystępującego do długu w przypadku prowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego	825
1.9. Spłata kredytu przez przystępującego do długu	826
1.10. Dochodzenie przez kredytodawcę roszczeń od przystępującego do długu	826
1.11. Wygaśnięcie zobowiązania przystępującego do długu	827
2. Ustawowe przystąpienie do długu	828
2.1. Wprowadzenie	828
2.2. Zmiana wspólnika spółki handlowej osobowej	828
2.3. Nabywca przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego	829
2.4. Przekształcenia w spółce jawnej	831
2.4.1. Przystąpienie wspólnika do spółki jawnej	831
2.4.2. Zawiązanie spółki jawnej z przedsiębiorcą jednoosobowym	831
2.5. „Przekształcenia” w spółce partnerskiej	832
2.6. „Przekształcenia” w spółce komandytowej	833
2.6.1. Przystąpienie do spółki wspólnika w charakterze komandytariusza	833
2.6.2. Przystąpienie do spółki wspólnika w charakterze komplementariusza	833

2.6.3. Zawarcie spółki komandytowej z przedsiębiorcą jednoosobowym	834
Rozdział 4	
Umowna zmiana wierzyciela	835
Rozdział 5	
Kumulatorywne przejęcie praw i zobowiązań	836
Rozdział 6	
Zmiana statusu prawnego osoby fizycznej	838
1. Wprowadzenie	838
2. Rozwód	838
3. Separacja	839
4. Umowy majątkowe małżeńskie (interczyzy)	839
5. Zawarcie związku małżeńskiego	841
6. Zmiana nazwiska	842
7. Przekształcenie formy prowadzonej działalności gospodarczej	842
7.1. Zawarcie umowy spółki cywilnej	842
7.2. Przystąpienie do spółki jawnej	843
7.3. Przystąpienie do spółki komandytowej	845
7.4. Przekształcenie formy prowadzonej działalności w jednoosobową spółkę kapitałową	845
7.4.1. Odpowiedzialność za zaciągnięty kredyt	845
7.4.2. Wpływ przekształceń na prawne zabezpieczenia	847
Rozdział 7	
Przekształcenia w spółce cywilnej	848
1. Przystąpienie nowego wspólnika do spółki	848
2. Wystąpienie wspólnika ze spółki	849
2.1. Wypowiedzenie udziału	849
2.2. Skutki majątkowe wystąpienia wspólnika ze spółki	850
3. Zmiana wspólnika	851
4. Śmierć wspólnika	852
5. Przekształcenie spółki cywilnej w spółkę jawną	853
6. Przekształcenie spółki cywilnej w spółkę handlową inną niż spółka jawna	855

Rozdział 8

Przekształcanie spółek handlowych	857
1. Wprowadzenie	857
2. Skutki majątkowe przekształcenia spółki	858
2.1. Przekształcenie spółki handlowej osobowej w spółkę kapitałową	858
2.2. Przekształcenie spółki handlowej osobowej w inną spółkę handlową osobową	858
2.3. Przekształcenie spółki kapitałowej w spółkę osobową	859
2.4. Przekształcenie spółki kapitałowej w inną spółkę kapitałową	859
3. Prawne zabezpieczenia spłaty kredytu w przypadku przekształcenia spółki	860

Rozdział 9

Łączenie się spółek handlowych	861
1. Skutki majątkowe łączenia się spółek handlowych	861
2. Łączenie się z udziałem spółek kapitałowych	863
3. Łączenie się z udziałem spółek osobowych	863

Rozdział 10

Podział spółek handlowych	864
--	-----

Część XII**Utrata bytu prawnego przez dłużnika banku****Rozdział 1**

Śmierć kredytobiorcy lub pożyczkobiorcy	869
1. Sytuacja banku i spadkobierców w przypadku śmierci dłużnika	869
1.1. Wprowadzenie	869
1.2. Umowa kredytu udzielonego konsumentowi	870
1.3. Umowa kredytu udzielonego przedsiębiorcy	871
1.4. Umowa pożyczki	872
1.4.1. Pożyczka udzielona konsumentowi	872
1.4.2. Pożyczka udzielona przedsiębiorcy	874
2. Nabycie spadku	874
2.1. Chwila nabycia spadku	874

2.2. Oświadczenia spadkobierców dotyczące spadku	875
2.2.1. Zdolność do dziedziczenia	875
2.2.2. Spadek i dziedziczenie	876
2.3. Udowodnienie praw wynikających z dziedziczenia	877
2.4. Charakter odpowiedzialności za długi spadkowe	877
2.5. Rozmiar odpowiedzialności spadkobierców	879
2.6. Spłata kredytu przez spadkobierców	879
2.6.1. Przyjęcie spadku	879
2.6.2. Przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza	880
2.7. Dopuszczalność przejęcia albo przystąpienia do długu przez spadkobierców	881
2.8. Możliwość udzielenia spadkobiercom kredytu na spłatę kredytu udzielonego spadkodawcy	882
3. Wpływ śmierci kredytobiorcy na prawne zabezpieczenia	882
4. Zarząd sukcesyjny przedsiębiorstwem osoby fizycznej	884
4.1. Wprowadzenie	884
4.2. Przedsiębiorstwo w spadku	884
4.3. Właściciel przedsiębiorstwa w spadku	885
4.4. Prowadzenie przedsiębiorstwa w spadku od chwili śmierci przedsiębiorcy	887
4.5. Ustanowienie zarządu sukcesyjnego przez przedsiębiorcę za życia	888
4.6. Powołanie zarządcy sukcesyjnego	888
4.7. Powołanie zarządcy sukcesyjnego po śmierci przedsiębiorcy	889
4.8. Prowadzenie przedsiębiorstwa w spadku przez zarządcę sukcesyjnego	890
4.9. Wygaśnięcie zarządu sukcesyjnego	891
4.10. Przejęcie zezwoleń	892

Rozdział 2

Rozwiązanie spółki cywilnej	893
1. Ustawowe przyczyny rozwiązania spółki	893
2. Umowne rozwiązanie spółki	894
2.1. Przyczyny rozwiązania umowy spółki	894
2.2. Domniemanie trwania spółki cywilnej	894
2.2.1. Przedłużenie umowy	894

2.2.2. Udzielenie kredytu lub pożyczki	895
2.2.3. Skutki rozwiązania spółki	895
3. Zarząd sukcesyjny w przypadku śmierci współnika spółki cywilnej	896
3.1. Wprowadzenie	896
3.2. Wykonywanie praw spadkobierców współnika przez zarządcę sukcesyjnego w przypadku zastrzeżenia wejścia spadkobierców do spółki	897
3.3. Wykonywanie praw spadkobierców współnika przez zarządcę sukcesyjnego w przypadku niezastrzeżenia wejścia spadkobierców do spółki	897
3.4. Rozwiązanie spółki cywilnej w następstwie pozostania w niej jednego współnika	898
3.5. Przejęcie zezwoleń	898

Rozdział 3

Rozwiązanie i likwidacja spółki osobowej	899
1. Rozwiązanie i likwidacja spółki jawnej	899
1.1. Ustawowe przyczyny rozwiązania spółki jawnej (art. 58 k.s.h.)	899
1.2. Umowne rozwiązanie spółki jawnej	899
1.2.1. Przyczyny rozwiązania spółki jawnej	899
1.2.2. Utrzymanie spółki jawnej pomimo wystąpienia przyczyn jej rozwiązania	900
1.2.2.1. Przedłużenie umowy spółki jawnej (art. 59 k.s.h.)	900
1.2.2.2. Kontynuacja spółki jawnej (art. 64 k.s.h.)	900
1.2.3. Udzielenie kredytu lub pożyczki	901
1.3. Likwidacja spółki jawnej	901
1.3.1. Wszczęcie likwidacji	901
1.3.2. Udzielenie kredytu spółce w likwidacji	902
1.3.3. Skutki likwidacji spółki jawnej	902
1.3.3.1. Spłata zobowiązań spółki	902
1.3.3.2. Wpływ likwidacji spółki jawnej na umowę kredytu	903
1.3.4. Zakończenie likwidacji	904
1.4. Ogłoszenie upadłości spółki jawnej (art. 85 k.s.h.)	904

2. Rozwiązanie i likwidacja spółki partnerskiej	905
3. Rozwiązanie i likwidacja spółki komandytowej	905
4. Rozwiązanie spółki komandytowo-akcyjnej	906

Rozdział 4

Rozwiązanie i likwidacja spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	907
1. Ustawowe przyczyny rozwiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (art. 270 k.s.h.)	907
2. Umowne przyczyny rozwiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	909
3. Możliwość zapobieżenia rozwiązaniu spółki (art. 273 k.s.h.)	909
4. Likwidacja spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	910
5. Udzielenie kredytu spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji	911
6. Skutki likwidacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	912
6.1. Spłata zobowiązań spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	912
6.2. Wpływ likwidacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na umowę kredytu i prawne zabezpieczenia	913
6.3. Zakończenie likwidacji	914
6.4. Ukończenie postępowania upadłościowego (art. 289 k.s.h.)	915

Rozdział 5

Rozwiązanie i likwidacja spółki akcyjnej	916
1. Ustawowe przyczyny rozwiązania spółki akcyjnej (art. 459 k.s.h.)	916
2. Umowne przyczyny rozwiązania spółki akcyjnej	917
3. Możliwość zapobieżenia rozwiązaniu spółki akcyjnej (art. 460 k.s.h.)	918
4. Likwidacja spółki akcyjnej	918
5. Udzielenie kredytu spółce akcyjnej w likwidacji	919
6. Skutki likwidacji spółki akcyjnej	920
6.1. Spłata zobowiązań spółki akcyjnej	920
6.2. Wpływ likwidacji spółki akcyjnej na umowę kredytu i prawne zabezpieczenia	921
6.3. Zakończenie likwidacji	922
6.4. Ukończenie postępowania upadłościowego (art. 477 k.s.h.)	923

Część XIII

Upadłość i restrukturyzacja dłużnika banku

Rozdział 1

Upadłość dłużnika banku	927
1. Ogólne zasady postępowania upadłościowego	927
2. Podstawa ogłoszenia upadłości (art. 10–13 pr. up.)	928
3. Zdolność upadłościowa (art. 5 i 6 pr. up.)	928
4. Wszczęcie postępowania upadłościowego (art. 18–35 pr. up.)	929
5. Podmioty uprawnione do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości (art. 20 i 21 pr. up.)	931
6. Oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości (art. 12a–13 pr. up.) ...	934
7. Ogłoszenie upadłości (art. 51–54b pr. up.)	934
8. Zgłoszenie i ustalenie wierzytelności (art. 236–266 pr. up.)	935
9. Zgromadzenie wierzycieli (art. 191–200 pr. up.)	936
10. Rada wierzycieli (art. 201–213 pr. up.)	936
11. Zgłoszenie i ustalenie wierzytelności (art. 236–266 pr. up.)	938
12. Skutki ogłoszenia upadłości	938
12.1. Zasady ogólne	938
12.2. Skutki ogłoszenia upadłości co do majątku upadłego (art. 57 pr. up.)	939
12.3. Wpływ ogłoszenia upadłości na zobowiązania upadłego (art. 91 pr. up.)	940
12.4. Wpływ ogłoszenia upadłości na prawne zabezpieczenia	941
12.4.1. Weksel własny <i>in blanco</i> i poręczenie wekslowe	941
12.4.2. Poręczenie	942
12.4.3. Gwarancja bankowa	943
12.4.4. Przystąpienie do długu	944
12.4.5. Przelew wierzytelności (cesja)	944
12.4.6. Przewłaszczenie na zabezpieczenie	945
12.4.7. Zastaw	946
12.4.8. Zabezpieczenia finansowe	947
12.4.9. Hipoteka	948
12.5. Wpływ ogłoszenia upadłości na stosunki majątkowe małżeńskie upadłego	950
13. Likwidacja masy upadłościowej	952
14. Układ w upadłości	954

15. Umorzenie postępowania upadłościowego (art. 361–372 pr. up.)	955
16. Uprawnienia banku wierzyciela	956
17. Uprawnienia upadłego	957

Rozdział 2

Upadłość osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej

– tzw. upadłość konsumencka (art. 491 ¹ –491 ²⁴ pr. up.)	959
1. Ogólne zasady konsumenckiego postępowania upadłościowego	959
2. Podstawa ogłoszenia upadłości	960
3. Zdolność upadłościowa (art. 491 ¹ ust. 1 pr. up.)	960
4. Wszczęcie postępowania upadłościowego	961
5. Podmioty uprawnione do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości konsumenckiej (art. 20 pr. up.)	963
6. Ogłoszenie upadłości konsumenckiej	963
7. Likwidacja masy upadłości	965
7.1. Plan spłaty wierzycieli	965
7.2. Okres spłaty zobowiązań	965
7.3. Odmowa ustalenia planu spłaty	966
7.4. Umorzenie zobowiązań upadłego	967
7.5. Skutki planu spłaty wierzycieli dla prawnych zabezpieczeń	967
7.6. Czynności prawne upadłego w okresie wykonywania planu spłaty wierzycieli (art. 491 ¹⁸ pr. up.)	968
7.7. Wykonanie planu spłaty wierzycieli (art. 491 ²¹ pr. up.)	969
8. Układ w upadłości (art. 491 ²² pr. up.)	970

Rozdział 3

Układ zawarty na zgromadzeniu wierzycieli przez osobę fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej (art. 491²⁵–491³⁸ pr. up.) ...

Rozdział 4

Restrukturyzacja dłużnika banku	974
1. Podstawowe zasady postępowania restrukturyzacyjnego	974
1.1. Podstawy i warunki otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego (art. 1–13 pr. rest.)	974
1.2. Otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego	976
1.2.1. Wniosek restrukturyzacyjny	976

1.2.2. Uczestnicy postępowania restrukturyzacyjnego	977
1.2.3. Spis wierzytelności	979
1.3. Zakończenie postępowania restrukturyzacyjnego	981
2. Postępowanie układowe	982
2.1. Zawarcie układu	982
2.2. Skutki układu	984
2.3. Uchylenie i wygaśnięcie układu	986
2.4. Układ częściowy	986
3. Postępowanie o zatwierdzenie układu	987
4. Przyspieszone postępowanie układowe	987
5. Postępowanie sanacyjne	988
6. Uproszczony wniosek o ogłoszenie upadłości	990

Rozdział 5

Krajowy Rejestr Zadłużonych	991
--	------------

Rozdział 6

Publiczna sprzedaż wierzytelności banku	993
--	------------

Część XIV

Dochodzenie roszczeń przez banki w przypadku niespłacenia należności w terminie ustalonym w umowie

Rozdział 1

Postępowanie banku w przypadku niespłacenia kredytu

w umownym terminie spłaty	997
1. Ogólne zasady postępowania banku	997
2. Odsetki za opóźnienie	997
3. Wezwanie do spłaty kredytu	999
3.1. Opóźnienie w spłacie kredytu	999
3.2. Powiadomienie osób, które są dłużnikami banku z tytułu zabezpieczeń	1001
4. Restrukturyzacja zadłużenia	1003
4.1. Rodzaje restrukturyzacji zadłużenia	1003
4.2. Restrukturyzacja zadłużenia a prawne zabezpieczenia spłaty kredytu	1005

4.3. Restrukturyzacja w przypadku nieposiadania przez kredytobiorcę zdolności kredytowej	1007
4.3.1. Warunki restrukturyzacji	1007
4.3.2. Szczególny sposób zabezpieczenia	1008
5. Zmiana albo wypowiedzenie umowy kredytu	1010
6. Zaspokojenie roszczeń banku z tytułu niespłaconego kredytu	1011
6.1. Potrącenie	1011
6.2. Sposoby zaspokojenia roszczeń banku	1012
7. Tworzenie rezerw	1012

Rozdział 2

Dochodzenie przez bank roszczeń na drodze postępowania

egzekucyjnego	1015
1. Tytuł wykonawczy	1015
1.1. Tytuł egzekucyjny	1015
1.2. Rodzaje tytułów egzekucyjnych	1016
1.2.1. Wyrok sądu	1016
1.2.2. Postępowanie w sprawach gospodarczych	1017
1.2.3. Nakaz zapłaty	1018
1.2.3.1. Postępowanie nakazowe	1018
1.2.3.2. Postępowanie upominawcze	1019
1.2.4. Postępowanie uproszczone	1019
1.2.5. Elektroniczne postępowanie upominawcze	1020
1.2.6. Wyrok sądu polubownego (arbitrażowego)	1020
1.3. Klauzula wykonalności	1021
2. Wszczęcie sądowego postępowania egzekucyjnego	1023
2.1. Wniosek o wszczęcie egzekucji	1023
2.2. Uczestnicy postępowania egzekucyjnego	1024
2.2.1. Podmioty uczestniczące w postępowaniu egzekucyjnym	1024
2.2.2. Spółka cywilna	1025
2.2.3. Spółki handlowe osobowe	1025
2.2.4. Osoby prawne	1026
2.2.5. Członkowie zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	1026
2.2.6. Dłużnik pozostający w związku małżeńskim	1027
2.2.7. Spadkobierca	1028

2.2.8. Zastawnik (art. 805 ¹ k.p.c.)	1028
2.2.9. Zmiana dłużnika po powstaniu tytułu egzekucyjnego	1029
3. Uprawnienia i obowiązki komornika, banku, dłużnika i osób trzecich	1030
3.1. Uprawnienia i obowiązki komornika	1030
3.2. Prawa i obowiązki dłużnika	1032
3.3. Prawa i obowiązki banku (wierzyciela)	1033
3.4. Prawa osób trzecich	1035
3.5. Środki odwoławcze przysługujące stronom w postępowaniu egzekucyjnym	1035
3.5.1. Skarga na czynności komornika	1035
3.5.2. Zastrzeżenia i zarzuty	1036
3.5.3. Zażalenie na postanowienie sądu	1036
4. Sposoby egzekucji	1040
4.1. Zagadnienia wstępne	1040
4.2. Egzekucja z ruchomości (art. 864–869 k.p.c.)	1040
4.3. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę i ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz z ubezpieczenia społecznego (art. 880–888 k.p.c.)	1043
4.4. Egzekucja z rachunków bankowych (art. 889–894 k.p.c.)	1044
4.5. Egzekucja z innych wierzytelności (art. 895–912 k.p.c.)	1047
4.5.1. Zajęcie wierzytelności	1047
4.5.2. Egzekucja z wierzytelności zabezpieczonej przez wpis w księdze wieczystej, poręczeniem, zastawem lub zastawem rejestrowym (art. 897–900 k.p.c.)	1048
4.5.3. Egzekucja z wierzytelności związanej z posiadaniem dokumentu	1051
4.5.4. Egzekucja z wierzytelności o wydanie rzeczy	1051
4.6. Egzekucja z innych praw majątkowych (art. 909–912 k.p.c.)	1052
4.6.1. Ogólne zasady prowadzenia egzekucji	1052
4.6.2. Zajęcie praw przysługujących na wypadek wystąpienia ze spółki cywilnej lub jej rozwiązania	1054
4.6.3. Egzekucja z udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (art. 911 ³ –911 ⁷ k.p.c.)	1055

4.6.4. Egzekucja z akcji (art. 911 ³ –911 ⁷ k.p.c.)	1056
4.6.5. Egzekucja z instrumentów finansowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych lub innym rachunku (art. 911 ⁸ k.p.c.)	1057
4.6.6. Egzekucja z praw własności przemysłowej (art. 910 ¹ k.p.c.)	1058
4.7. Wyjawienie majątku (art. 913–920 k.p.c.)	1059
4.8. Egzekucja z nieruchomości (art. 921–1013 k.p.c.)	1060
4.8.1. Ogólne zasady	1060
4.8.2. Zajęcie (art. 923–941 k.p.c.)	1061
4.8.3. Opis i oszacowanie (art. 942–960 k.p.c.)	1063
4.8.4. Obwieszczenie o licytacji	1064
4.8.5. Licytacja (art. 962–986 k.p.c.)	1065
4.8.6. Przybicie (art. 987–997 k.p.c.)	1066
4.8.7. Przysądzenie własności (art. 998–1003 k.p.c.)	1067
4.8.8. Udzielenie kredytu na nabycie nieruchomości w toku postępowania egzekucyjnego	1069
4.8.8.1. Możliwość udzielenia kredytu	1069
4.8.8.2. Udzielenie kredytu na zakup nieruchomości bezpośrednio od jej właściciela	1070
4.8.8.3. Udzielenie kredytu na zakup nieruchomości na licytacji	1072
4.8.8.4. Hipoteka na rzecz banku-kredytodawcy ...	1075
4.9. Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości i użytkowania wieczystego (art. 1004–1013 k.p.c.)	1076
4.10. Uproszczona egzekucja z nieruchomości (art. 1013 ¹ –1013 ⁶ k.p.c.)	1077
4.11. Egzekucja ze statków morskich (art. 1014–1022 k.p.c.)	1078
5. Egzekucja przeciwko przedsiębiorcom (art. 1061 k.p.c.)	1078
6. Egzekucja z udziałem Skarbu Państwa (art. 1060 k.p.c.)	1079
7. Podział sumy uzyskanej z egzekucji (art. 1023–1040 ¹ k.p.c.) – zasady ogólne	1079
8. Zabieg egzekucji sądowej i administracyjnej (art. 773–773 ² k.p.c.)	1082
9. Zawieszenie i umorzenie sądowego postępowania egzekucyjnego (art. 818–828 k.p.c.)	1083

9.1. Zawieszenie postępowania egzekucyjnego (art. 818–821 ¹ k.p.c.)	1083
9.2. Wstrzymanie czynności egzekucyjnych (art. 822 k.p.c.)	1084
9.3. Umorzenie postępowania egzekucyjnego (art. 824–827 k.p.c.)	1085
9.4. Bezskuteczność egzekucji	1087
10. Postępowanie zabezpieczające (art. 730–752 ⁶ oraz 754 ¹ k.p.c.)	1088
11. Ograniczenia egzekucji (art. 829–839 k.p.c.)	1092
12. Powództwa przeciwegzekucyjne	1095
13. Opłaty za czynności egzekucyjne	1096

Rozdział 3

Roszczenia pauliańskie (art. 527–534 k.c.)	1097
--	------

Rozdział 4

Żądanie uznania umowy za bezskuteczną (art. 59 k.c.)	1099
--	------

Część XV

Tezy wybranych orzeczeń do części III, IV, V, VI, VIII i IX rozdział 1

1. Regulaminy i instrukcje bankowe	1103
2. Zdolność kredytowa	1105
3. Umowa kredytu	1108
3.1. Zawarcie umowy kredytu i jej treść	1108
3.2. Kredyt w walucie obcej, indeksowany i denominowany	1117
3.3. Wykorzystanie kredytu	1134
3.4. Spłata kredytu	1135
3.5. Nieważność umowy kredytu, jej wypowiedzenie i wygaśnięcie	1138
3.6. Odsetki i prowizje	1149
3.7. Różne	1155
3.8. Oszustwo kredytowe	1156
4. Umowa pożyczki	1159
4.1. Zawarcie umowy	1159
4.2. Istota umowy pożyczki	1161
4.3. Wydanie przedmiotu pożyczki	1166

4.4. Termin zwrotu	1170
4.5. Odsetki	1175
4.6. Różne	1176
5. Kredyty i pożyczki udzielone kilku podmiotom	1177
6. Podpisanie umowy w imieniu banku	1181
7. Promesy	1182
8. Gwarancje bankowe	1183
8.1. Cechy charakterystyczne gwarancji	1183
8.1.1. Ogólne	1183
8.1.2. Gwarancja jako umowa	1185
8.1.3. Gwarancja jako umowa jednostronnie zobowiązująca	1186
8.1.4. Abstrakcyjność gwarancji	1187
8.1.5. Nieakcesoryjność gwarancji	1188
8.1.6. Umowa o charakterze losowym	1191
8.1.7. Odpłatność umowy gwarancyjnej	1191
8.2. Przedmiot gwarancji	1192
8.3. Odpowiedzialność gwaranta	1193
8.3.1. Obowiązek zapłaty kwoty gwarancyjnej	1193
8.3.2. Przesłanki odpowiedzialności gwaranta	1197
8.3.3. Odmowa zapłaty kwoty gwarancyjnej	1198
8.3.4. Termin ważności gwarancji	1201
8.4. Przedawnienie roszczeń z gwarancyjnej	1201
8.5. Gwarancje wadialne	1202
9. Faktoring	1212
10. Konsorcjum	1223
Bibliografia	1233

4. Restrukturyzacja zadłużenia

4.1. Rodzaje restrukturyzacji zadłużenia

W wezwaniu do spłaty wymagalnego zobowiązania z tytułu kredytu bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie czternastu dni roboczych albo w terminie ustalonym w umowie lub w wezwaniu, od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Na temat obliczania terminu była mowa w części V, rozdział 3, pkt 1.7.4.2.

Ze względu na to, że restrukturyzacja zadłużenia może być dokonana na wniosek kredytobiorcy, bank na tym etapie nie przekazuje swoich propozycji restrukturyzacyjnych.

Restrukturyzacja zadłużenia może być dokonana przez zmianę określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu (art. 75c ust. 3 pr. bank.). Przepis jest niejasny. Nie wynika bowiem z niego jednoznacznie, czy chodzi o „zmianę warunków umowy” czy też o „zmianę warunków spłaty”. Należy przychylić się do pierwszego stanowiska.

Restrukturyzacja może zatem polegać w szczególności na: prolongacie terminu spłaty kredytu, wydłużeniu okresu kredytowania, zmianie wysokości rat albo rat kapitałowo-odsetkowych lub czasowym zawieszeniu spłaty kredytu. Może to być również przyjęcie dodatkowego zabezpieczenia spłaty kredytu, zmiana dotychczasowego zabezpieczenia na inne, przewalutowanie kredytu lub zmiana zasad jego oprocentowania. W niektórych sytuacjach za restrukturyzację zobowiązania będzie można także uznać podwyższenie kwoty kredytu na wniosek kredytobiorcy. Będzie tak wówczas, gdy kredytobiorca źle obliczył swoje potrzeby kredytowe, względnie nie przewidział wszystkich koniecznych wydatków, i kwotą, która miała być przeznaczona na spłatę kredytu, finansuje te potrzeby. Wówczas podwyższenie kwoty kredytu wiąże się z ustaleniem nowego terminu spłaty całego zobowiązania oraz nowej liczby i wysokości rat kapitałowo-odsetkowych.

Natomiast w żadnym wypadku **nie można przyjąć**, że restrukturyzacja na podstawie przepisów Prawa bankowego może polegać **na umorzeniu**

części zobowiązania kredytobiorcy. Bank w żadnym razie nie jest zobowiązany zgodzić się na taką propozycję kredytobiorcy. Takie działanie nie zmierza bowiem do **spłaty** zobowiązania, lecz wręcz przeciwnie – do jego częściowego **niespłacenia**.

Restrukturyzacja zadłużenia jest dokonywana zawsze **na warunkach uzgodnionych** przez bank i kredytobiorcę (art. 75c ust. 4 pr. bank.). Bank nie jest zatem zobowiązany dokonać restrukturyzacji zadłużenia na warunkach zaproponowanych przez kredytobiorcę. Z drugiej strony nie ma prawa jednostronnie narzucić kredytobiorcy swoich warunków restrukturyzacji. Warunki restrukturyzacji są w każdym przypadku indywidualnie ustalane przez strony umowy o kredyt przy uwzględnieniu interesów zarówno kredytobiorcy, jak i banku. Można zastosować jedną z form restrukturyzacji bądź równocześnie kilka.

Bank powinien, na wniosek kredytobiorcy, umożliwić restrukturyzację zadłużenia, ale tylko w wypadku, jeżeli jest ona uzasadniona dokonaną oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy (art. 75c ust. 3 pr. bank.). Oznacza to, że przed podjęciem decyzji o wyrażeniu zgody na restrukturyzację zadłużenia bank zawsze jest zobowiązany do zbadania sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy. Jest także zobligowany do oceny prawnych zabezpieczeń spłaty kredytu, a w przypadku zabezpieczeń rzeczowych takich jak przewłaszczenie, zastaw i hipoteka do żądania ponownej wyceny przedmiotu zabezpieczenia. Jeżeli po analizie bank uzna, że restrukturyzacja pozwoli na spłatę przez kredytobiorcę zadłużenia, wówczas **jest zobowiązany** do dokonania restrukturyzacji. Natomiast jeżeli według oceny banku zaproponowane działania restrukturyzacyjne nie doprowadzą do spłaty zadłużenia, wówczas bank **odmawia restrukturyzacji**. Przepis art. 75c ust. 3 pr. bank. nie nakłada bowiem na bank bezwzględnego obowiązku restrukturyzacji zadłużenia⁴.

Restrukturyzacja bankowa **nie jest równoznaczna** z sądową restrukturyzacją przeprowadzaną na podstawie przepisów Prawa restrukturyzacyjnego.

⁴ Por. wyrok SA w Krakowie z 11.04.2018 r., I ACa 1234/17, www.orzeczenia.ms.gov.pl.

4.2. Restrukturyzacja zadłużenia a prawne zabezpieczenie spłaty kredytu

Postanowienie art. 75c ust. 3 pr. bank., zgodnie z którym bank powinien umożliwić restrukturyzację zadłużenia, jeżeli jest uzasadniona dokonana przez bank oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy, w żadnym razie nie wyłącza stosowania przepisów ustaw dotyczących przyjętych prawnych zabezpieczeń spłaty kredytu.

Jeżeli bowiem zabezpieczenie spłaty kredytu ustanowiła osoba trzecia, konieczne jest uzyskanie jej zgody na restrukturyzację zadłużenia, jeżeli zwiększy się przez to jej zobowiązanie. Dotyczy to wystawcy weksła *in blanco* i poręczyciela wekslowego, poręczyciela oraz przystępującego do długu. Także w przypadku zabezpieczenia w formie zastawu rejestrowego oraz hipoteki może być konieczna zgoda właściciela rzeczy obciążonej oraz wpis odpowiednio do rejestru zastawów oraz do księgi wieczystej.

Jeżeli prawnym zabezpieczeniem spłaty kredytu jest weksel własny *in blanco*, a zwiększenie zobowiązania dłużnika **dotyczy czegoś innego niż podwyższenie kwoty** kredytu, np. wydłużenia terminu spłaty kredytu, wówczas wystarczające będzie tylko pisemne wyrażenie zgody przez wystawcę weksla na zwiększenie zakresu jego zobowiązania, względnie zawarcie aneksu do deklaracji wekslowej⁵. Dotyczy to także przypadku, gdy wystawcą weksla jest kredytobiorca. Natomiast jeżeli restrukturyzacja jest połączona z podwyższeniem kwoty kredytu, wówczas celowe jest, aby wystawca złożył dodatkowy weksel *in blanco*. Łącznie z tym wekslem winien złożyć deklarację do niego, względnie podpisać aneks do dotychczasowej deklaracji⁶. Podobnie należy postąpić, gdy weksel *in blanco* jest poręczony, poręczyciel wekslowy, awalizując weksel i podpisując deklarację wekslową, działa bowiem w zaufaniu do jej postanowień. Nie będzie więc odpowiadał za żadne inne zobowiązania niż te, które wynikały z deklaracji wekslowej⁷.

⁵ Wyrok SN z 25.08.2004 r., IV CK 590/03, MoP 2004/19, poz. 871.

⁶ Szerzej I. Heropolitańska, *Prawne...*, s. 96.

⁷ Wyrok SN z 26.11.1973 r., III CRN 269/73, OSP 1975/10, poz. 210; szerzej I. Heropolitańska, *Prawne...*, s. 119–120.

Z kolei zawarcie aneksu do umowy o kredyt po udzieleniu poręczenia nie może zwiększyć zobowiązania poręczyciela (art. 879 § 2 k.c.). Zwiększenie zobowiązania kredytobiorcy na mocy aneksu do umowy o kredyt powoduje, że jest ono bezskuteczne wobec poręczyciela. Przepis art. 879 § 2 k.c. nie ma zastosowania, jeżeli poręczyciel wyrazi na piśmie zgodę na zwiększenie zakresu swojego zobowiązania⁸. Przez **zwiększenie zobowiązania** należy rozumieć nie tylko podwyższenie kwoty kredytu, ale również w szczególności wydłużenie terminu jego spłaty, przewalutowanie, zmianę zasad oprocentowania. Tym samym w zasadzie na restrukturyzację zadłużenia będzie konieczna zgoda poręczyciela.

Ponieważ odpowiedzialność przystępującego do długu jest solidarna, działania kredytobiorcy nie mogą szkodzić przystępującemu do długu i na odwrót (art. 371 k.c.). Ani kredytobiorca, ani przystępujący do długu nie mogą zatem bez zgody tego drugiego podjąć z bankiem czynności niekorzystnych dla siebie nawzajem. Kredytobiorca nie może więc bez zgody przystępującego do długu podpisać aneksu do umowy o kredyt, na mocy której następuje zwiększenie ich zobowiązania⁹. Tak więc zasadniczo do restrukturyzacji zadłużenia będzie wymagana zgoda przystępującego do długu.

Zwiększenie zobowiązania kredytobiorcy na mocy zmiany umowy kredytu nie ma wpływu na wysokość zobowiązania zastawcy rejestrowego. Odpowiada on bowiem tylko do najwyższej sumy zabezpieczenia, w granicach której zastaw rejestrowy zabezpiecza spłatę kredytu (art. 3 ust. 2 pkt 4 oraz art. 6a u.z.r.r.z.). Gdyby dokonywana była zmiana treści zastawu rejestrowego, wówczas konieczne jest zawarcie aneksu do umowy zastawniczej oraz wpis zmiany do rejestru zastawów¹⁰.

W wypadku gdy prawne zabezpieczenie spłaty kredytu stanowi hipoteka na nieruchomości będącej własnością albo współwłasnością osoby trzeciej, na zmianę waluty kredytu oraz inne zmiany **zwiększające zakres zaspokojenia z nieruchomości** obciążonej wymagana jest zgoda właściciela nieruchomości. Oświadczenie właściciela nieruchomości

⁸ Szerzej I. Heropolitańska, *Prawne...*, s. 152–15.

⁹ Szerzej I. Heropolitańska, *Prawne...*, s. 215–216.

¹⁰ Szerzej I. Heropolitańska, *Prawne...*, s. 416–418.

powinno być złożone kredytobiorcy lub bankowi w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Zmiany umowy o kredyt są bezskuteczne w stosunku do właściciela nieruchomości, dopóki nie wyraził na nie zgody (art. 68⁴ u.k.w.h.). Jeżeli konieczne jest podwyższenie kwoty hipoteki, wówczas potrzebna jest umowa między bankiem a właścicielem nieruchomości obciążonej oraz wpis do księgi wieczystej. Ponadto konieczna będzie zgoda osób, którym przysługują prawa na tej nieruchomości z pierwszeństwem niższym niż zmieniana hipoteka (art. 248 k.c.).

Osoba trzecia, która ustanowiła prawne zabezpieczenie spłaty kredytu, nie jest zobowiązana do wyrażenia zgody na restrukturyzację zadłużenia. Nie jest również dopuszczalne umieszczenie w dokumentach podpisanych przez zabezpieczających klauzuli, na mocy której zabezpieczają wierzycelność o treści istniejącej w dniu ich podpisania wraz z wszelkimi późniejszymi zmianami. Nie mogą oni skutecznie z góry udzielić zgody na wszelkie zmiany dotyczące zabezpieczonej wierzycelności z tytułu umowy o kredyt. W związku z tym, jeżeli zabezpieczający nie wyrazi zgody na restrukturyzację zadłużenia, bank winien domagać się ustanowienia nowego zabezpieczenia i od tego uzależnić restrukturyzację.

4.3. Restrukturyzacja w przypadku nieposiadania przez kredytobiorcę zdolności kredytowej

4.3.1. Warunki restrukturyzacji

Na uzasadniony wniosek kredytobiorcy bank może również podjąć decyzję o restrukturyzacji zadłużenia pomimo nieposiadania przez kredytobiorcę zdolności kredytowej. Muszą jednak wówczas być uwzględnione postanowienia art. 70 ust. 2 pr. bank. Oznacza to, że do wniosku o restrukturyzację kredytobiorca jest zobowiązany dołączyć program naprawy gospodarki.

Bank musi uzależnić podjęcie pozytywnej decyzji od:

- 1) ustanowienia szczególnego sposobu zabezpieczenia spłaty kredytu, jeżeli kredyt nie był w ogóle zabezpieczony, bądź od wzmocnienia w ten sposób prawnego zabezpieczenia spłaty kredytu;

- 2) pozytywnej oceny możliwości uzyskania przez kredytobiorcę zdolności kredytowej w określonym przez niego czasie wskutek wdrożenia programu naprawy gospodarki; przy czym programem naprawy gospodarki podmiotu, o którym mowa powyżej, może być w szczególności układ przyjęty w ramach postępowania restrukturyzacyjnego prowadzonego zgodnie z Prawem restrukturyzacyjnym.

Oba warunki postawione przez przepis muszą być spełnione łącznie¹¹.

4.3.2. Szczególny sposób zabezpieczenia

Ustawodawca postawił warunek o ustanowieniu „szczególnego sposobu zabezpieczenia” spłaty kredytu, nie dając jakichkolwiek wskazówek, jak należy pojąć to rozumieć.

Zabezpieczenie, aby mogło być uznane za szczególne, powinno spełniać następujące wymogi¹²:

- 1) zabezpieczać bankowi zwrot całej kwoty kredytu wraz odsetkami, opłatami i prowizjami;
- 2) jego wartość powinna znacznie przekraczać wysokość kwoty oddanej do dyspozycji kredytobiorcy i należnych bankowi odsetek ze względu na większe niż standardowe ryzyko;
- 3) musi istnieć faktyczna możliwość jego realizacji;
- 4) realizacja ta powinna następować łatwo, bez angażowania przez bank znaczących środków¹³.

Za szczególne formy zabezpieczenia można uznać przeniesienie kwoty pieniężnej na własność banku oraz przewłaszczenie na zabezpieczenie, gdy jego przedmiotem jest rzecz łatwo i szybko zbywalna, o wartości

¹¹ Tak też P. Filipiak, *Prawo restrukturyzacyjne z perspektywy przedsiębiorcy w kryzysie finansowym*, „Palestra” 2015/11–12, s. 11 i n., oraz A. Kawulski, *Prawo bankowe. Komentarz*, Warszawa 2013, komentarz do art. 70, uw. 4.

¹² Zob. I. Heropolitańska, *Prawne...*, s. 43–44.

¹³ Podobnie J. Molis [w:] *Prawo bankowe...*, t. 1, s. 700–701; *Prawo bankowe. Komentarz*, red. E. Fojcik-Mastalska, Warszawa 2005, s. 280–281.

znacząco przekraczającej kwotę kredytów i odsetek¹⁴. Za szczególny sposób zabezpieczenia można również uznać poręczenie osoby bardzo dobrze znanej, godnej zaufania i mającej, która bez problemu spłaci zadłużenie kredytobiorcy. Takim zabezpieczeniem będzie również gwarancja bankowa.

Szczególnym zabezpieczeniem nie jest natomiast hipoteka z uwagi na bardzo długą i kosztowną jego realizację. Ponadto w wypadku gdy oferowana jako zabezpieczenie nieruchomości jest już obciążona innymi hipotekami, jest ona zabezpieczeniem w zasadzie mało realnym do wyegzekwowania. Jeżeli już wpisane hipoteki są dawnymi hipotekami zwykłymi, wówczas po ich wygaśnięciu hipoteki o pierwszeństwie niższym przesuną się do góry. W przypadku gdy jest to nowa hipoteka umowna lub dawna hipoteka kaucyjna, klient może nią obejmować i zamieniać kolejne wierzytelności. Możliwe jest umieszczenie w umowie kredytu klauzuli, zgodnie z którą klient zobowiązuje się, że nie zawrze z wierzycielem hipotecznym tego typu umów pod rygorem wypowiedzenia umowy kredytu, tyle że w takim wypadku bank pozostanie z wypowiedzianym i prawdopodobnie niespłaconym kredytem oraz z nieegzekwowalną hipoteką.

W przypadku hipotek ustanowionych od 20.02.2011 r. powstaje dodatkowo problem opróżnionego miejsca hipotecznego. Klient nie może zobowiązać się wobec banku, że nie rozporządzi takim opróżnionym miejscem hipotecznym. Jedyne, do czego klient może się wobec banku zobowiązać w związku z opróżnionym miejscem hipotecznym, jest przeniesienie hipoteki banku na inne miejsce hipoteczne, jeżeli się ono opróżni, jednak istotnym warunkiem przeprowadzenia takiej „operacji” jest to, aby hipoteka ustanowiona na rzecz banku nie była wyższa niż kwota opróżnionego miejsca oraz aby waluta hipoteki banku była taka sama jak waluta opróżnionego miejsca hipotecznego.

Właściciel nieruchomości może natomiast zrzec się prawa do zamiany wierzytelności i dopisywania nowych – ze skutkami wyżej opisanymi.

¹⁴ Por. B. Smykla, *Prawo bankowe...*, komentarz do art. 70; B. Paxford [w:] *Prawo bankowe...*, komentarz do art. 70.

Należy zatem uznać, że stosowanie przepisu art. 70 ust. 2 pr. bank. powinno być sporadyczne, a uznanie jakiegoś zabezpieczenia za szczególne powinno mieć charakter wyjątkowy ze względu na szczególne cechy tego zabezpieczenia oraz jego przedmiotu lub osoby zabezpieczającej.

5. Zmiana albo wypowiedzenie umowy kredytu

W przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę terminu spłaty kredytu bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu, o ile Prawo restrukturyzacyjne nie stanowi inaczej (art. 75 ust. 1 pr. bank.).

Obniżenie kwoty kredytu może nastąpić w sytuacji, gdy kredytobiorca nie wykorzystał jeszcze całej kwoty kredytu. W przeciwnym razie jedyną możliwością jest wypowiedzenie umowy kredytu. Wypowiedzenie umowy kredytu oznacza, że po upływie okresu wypowiedzenia cała kwota kredytu staje się wymagalna.

Użycie w przepisie spójnika „albo” oznacza, że bank nie może jednocześnie obniżyć kwoty kredytu oraz wypowiedzieć umowy kredytu.

Na temat wypowiedzenia umowy kredytu jest mowa w części V, rozdział 9.

Wypowiedzenie umowy kredytu z powodu niedotrzymania terminu spłaty musi być poprzedzone wezwaniem kredytobiorcy do spłaty kredytu w trybie określonym w art. 75c pr. bank. (opisanym w pkt 3.2). W przypadku niezachowania tej procedury wypowiedzenie umowy jest nieważne¹⁵.

¹⁵ Np. wyrok SA w Krakowie z 16.05.2018 r., I ACa 1373/17, LEX nr 2689167; wyrok SA w Katowicach z 6.06.2019 r., I ACa 1132/18; wyrok SA w Białymstoku z 8.08.2019, I ACa 160/19, LEX nr 2726790; wyrok SA w Warszawie z 28.08.2019 r., I ACa 466/18, LEX nr 2736586; wyrok SA w Gdańsku z 3.12.2019 r., V ACa 454/19, LEX nr 2797436.

W publikacji przedstawiono cały cykl kredytowania, począwszy od złożenia wniosku o udzielenie kredytu poprzez zawarcie umowy kredytu aż do jego spłaty bądź niespłacenia w terminie. Autorzy omawiają m.in.:

- zagadnienia prawne i ekonomiczne związane z udzielaniem kredytu;
- zasady udzielania przez banki kredytów przedsiębiorcom i konsumentom, a także innym podmiotom, np. rolnikom, fundacjom, kościołom;
- wymogi formalnoprawne, jakie muszą być spełnione przez przyszłego kredytobiorcę;
- wymogi, jakie musi spełniać wniosek kredytowy oraz dołączone do niego typowe dokumenty wymagane przez bank;
- podstawowe zasady badania zdolności kredytowej przez bank w przypadku, gdy kredytobiorca jest konsumentem oraz przedsiębiorcą;
- obligatoryjną treść umowy kredytu oraz klauzule, jakie mogą być w niej zawarte;
- niedozwolone klauzule umowne zabronione przez przepisy prawa, ze szczególnym uwzględnieniem klauzul niedozwolonych w umowach kredytów zawieranych z konsumentami;
- podstawowe zasady postępowania banku w przypadku niespłacenia przez klienta w terminie zobowiązań, skutków wszczęcia w stosunku do kredytobiorcy postępowania restrukturyzacyjnego, względnie ogłoszenia upadłości.

Książka jest przeznaczona dla kredytobiorców, pracowników banków, przedsiębiorców zaciągających kredyty, a także prawników praktyków i osób zajmujących się udzielaniem kredytów, pożyczek i gwarancji bankowych.

Izabela Heropolitańska – prawnik; wieloletni pracownik Banku Pekao S.A. (Departament Kredytów, Departament Polityki Kredytowej, a następnie Departament Prawny); autorka wielu książek z dziedziny bankowości.

Agnieszka Nierodka – ekonomista; główny specjalista ds. badań i analiz w Związku Banków Polskich; specjalizuje się w zagadnieniach dotyczących rozwoju rynku hipotecznego i nieruchomości, refinansowania kredytów hipotecznych, ochrony konsumenta oraz prawa europejskiego.

Tomasz Zdziarski – finansista, manager, wykładowca akademicki, specjalizujący się w obszarze finansów i controllingu; doradca zarządów i rad nadzorczych; posiada dyplom Master of Business Administration.

9788382230659 W01P01

ISBN 978-83-8223-065-9

9 788382 230659

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLWUER.PL

WWW.PROFINFO.PL